

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Współczesne teorie literatury (Wykład), PG_00137821						
Kierunek studiów	Filologia angielska (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2026/2027		
Poziom kształcenia	II stopnia		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	1		Język wykładowy		angielski		
Semestr studiów	1		Liczba punktów ECTS		3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Anglistyki i Amerykanistyki						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Marina Ragachewskaya				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		43.0	75
Cel przedmiotu	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z rolą współczesnych teorii literatury w humanistyce oraz przygotowanie studentów do sprawnego posługiwania się podstawowymi pojęciami charakterystycznymi dla myśli humanistycznej.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[FAMU2_U06] Potrafi komunikować się ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców na tematy specjalistyczne z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa, również posługując się zaawansowaną terminologią specjalistyczną.	Potrafi komunikować się ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców na tematy specjalistyczne z zakresu literatury posługując się zaawansowaną terminologią specjalistyczną.	[SU3] opracowanie tekstowe/praca pisemna [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FAMU2_W06] Zna i rozumie w pogłębionym stopniu zaawansowaną terminologię z zakresu literaturoznawstwa, w tym w szczególności mającą zastosowanie w badaniach literatur anglojęzycznych.	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu zaawansowaną terminologię z zakresu współczesnych teorii literatury, w tym w szczególności mającą zastosowanie w badaniach literatur anglojęzycznych.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
	[FAMU2_W10] Zna i rozumie główne tendencje rozwojowe literaturoznawstwa, w szczególności w odniesieniu badań nad literaturą anglojęzyczną.	Zna i rozumie główne tendencje rozwojowe wśród współczesnych teorii literatury	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
	[FAMU2_K01] Jest gotowa do krytycznej oceny zakresu posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, w szczególności z zakresu anglojęzycznego językoznawstwa i literaturoznawstwa oraz języka angielskiego.	jest gotów do krytycznej oceny zakresu posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności z zakresu współczesnych teorii literatury.	[SK3] opracowanie tekstowe/praca pisemna [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FAMU2_W04] Zna i rozumie w pogłębionym stopniu zaawansowane metodologie badań oraz teorie z zakresu literaturoznawstwa właściwe dla badań nad literaturą anglojęzyczną.	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu zaawansowane współczesne metodologie badań oraz współczesne teorie literatury - K_W04	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
	[FAMU2_W02] Zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane zagadnienia stanowiące zaawansowaną wiedzę ogólną z zakresu literaturoznawstwa i literatur anglojęzycznych.	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane zagadnienia stanowiące zaawansowaną wiedzę ogólną z zakresu współczesnych teorii literatury.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
Treści przedmiotu	1. Po co nam teorie literatury? 2. Jak czytamy? Style lektury i kapitalizm. 3. Teorie formalistyczne Szklowskiego. Defamiliaryzacja. 4. Teorie narracji - wydarzenie, wydarzeniowość, chronologia, retoryczna teoria narracji. 5. Teorie "reader response". 6. Teorie feministyczne. 7. Teorie wielokulturowe. 8. Inne szkoły krytyczne.		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Znajomość języka angielskiego na poziomie C1/C2. Obecność na wszystkich zajęciach jest obowiązkowa, o ile osoba studiująca nie uzyska zgody dziekana na studiowanie według indywidualnej organizacji studiów.		

Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Esej	51.0%	50.0%
	Egzamin pisemny lub ustny	51.0%	50.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Modern Literary Theory. A Comparative Introduction. Ed by Ann Jefferson and David Robey. Billing & Sons Limited. London 1982. Ed. Raman Selden, Peter Widdowson, Peter Brooker, A Reader's Guide to Contemporary Literary Theory, Pearson Longman 2005. Anna Burzyńska, Michał Paweł Markowski, Teorie Literatury XX wieku. Podręcznik, Wydawnictwo Znak, Kraków 2006. Peter Barry, Beginning Theory. An Introduction to literary and cultural theory, Manchester University Press, 2002. Julie Rivkin and Michael Ryan (eds). Literary Theory. An Anthology. Blackwell Publishing Ltd 2004. Teorie literatury XX w. Antologia pod red Anny Burzyńskiej i Michała Pawła Markowskiego. Wydawnictwo Znak, Kraków 2006. Patricia Waugh, Literary Theory and Criticism. An Oxford Guide, Oxford University Press 2006. The Cambridge History of Literary Criticism vol. 8 ed by Raman Selden. Cambridge University Press. Cambridge 1995. Modern Literary Theory. A Comparative Introduction ch. 1 Russian Formalism.	
	Uzupełniająca lista lektur	Modern Literary Theory. A Comparative Introduction ed by Ann Jefferson and David Robey. Billing& Sons Limited. Gerald Prince, Dictionary of Narratology, University of Nebraska press, Lincoln & London 1989. Gerard Genette, Mood in: ed. Mieke Bal, Narrative Theory. Critical Concepts in Literary and Cultural Studies, Routledge, London and New York 2007. H. Porter Abbott, The Cambridge Introduction to Narrative, second edition, Cambridge University Press 2008. Umberto Eco, Introduction. The Role of the Reader. The Role of the Reader, Indiana University Press 1984. Umberto Eco, Interpretation and Overinterpretation, ed. by Stefan Collini: Cambridge University Press 1992.	
	Adresy eZasobów		

Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	W jakim sensie można powiedzieć, że teoria literatury tworzy znaczenie, a nie tylko je odkrywa? Czytanie wnikliwe a czytanie z dystansu. W jaki sposób współczesne formy kapitalizmu (przemysł wydawniczy, media społecznościowe, serwisy streamingowe) mogą kształtować sposób, w jaki czytamy, oraz to, co uważamy za „wartę przeczytania”? Sztuka jako technika: uczynienie tego, co znane, obcym. Środki stylistyczne powodujące defamiliaryzację (składnia, rytm, metafora, perspektywa narracyjna). Granice defamiliaryzacji: kiedy wyobcowanie staje się zwykłą niejasnością? Opowieść a fabuła; porządek chronologiczny a porządek narracyjny. Co uznaje się za „zdarzenie” i co sprawia, że zdarzenie jest „pełne wydarzeń”? Podejścia retoryczne: w jaki sposób narratorzy kierują czytelnikami, by nadawali znaczenie. W jaki sposób zakłócenia chronologii (analepsis, prolepsis, fragmentacja) wpływają na odczuwanie przez czytelników, że wydarzenie jest pełne wydarzeń? Rola czytelnika w konstruowaniu znaczenia (Iser, Jauss, Fish). Czytelnik domyślny a czytelnik rzeczywisty; wspólnoty interpretacyjne. Reakcja afektywna i polityka czytania. W jaki sposób różne „wspólnoty interpretacyjne” mogą generować radykalnie odmienne interpretacje tego samego tekstu? Płeć, władza i reprezentacja w literaturze. Głos kobiecy, milczenie i autorytet narracyjny. Literatura postkolonialna oraz kwestie tożsamości, hybrydowości i diaspory. Tworzenie kanonu: czyje głosy są uwzględniane, a czyje pomijane? Multikulturalizm a globalizacja: napięcia i punkty styku. Teoria queer, ekokrytyka, nowy historyzm, psychoanaliza, studia nad niepełnosprawnością itp. W jaki sposób różne szkoły zadają różne pytania dotyczące tego samego tekstu. Łączenie metod: zalety i napięcia w podejściach interdyscyplinarnych.
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy